

1. גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע
 2. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלברגר
 3. רופאים לזכויות אדם – ישראל
 4. האגודה לזכויות האזרח בישראל
 5. עדאלה – המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי בישראל
- על-ידי ב"כ עוה"ד אסנת כהן ליפשיץ, סיגי בן ארי ואח'
רח' הארבעה 10, תל אביב
טלפון: 03-62441120; פקס: 03-6244130
דוא"ל: Info@gisha.org

העותרים

נ ג ד

1. ממשלת ישראל
 2. ראש הממשלה
 3. שר הביטחון
 4. מתאם פעולות הממשלה בשטחים
- על-ידי פרקליטות המדינה, מחלקת הבג"צים
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 073-3925590; פקס: 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים לבקשה לצו ביניים מיום 2.3.25

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, ולארכה קצרה שניתנה, מוגשת תגובת המשיבים לבקשת העותרים לצו ביניים, שהוגשה ביום 2.3.25, ובמסגרתה ביקשו העותרים "שלא למנוע מעבר סיוע הומניטרי לרצועת עזה וזאת עד להכרעה בעתירה" (להלן גם: **הבקשה**).
2. לעמדת המשיבים, יש לדחות את הבקשה. כפי שנראה להלן, החלטת הדרג המדיני בעת הנוכחית להורות על עצירת כניסת סחורות ואספקה לרצועת עזה דרך ישראל, היא פועל יוצא של **שיקולים מדיניים-ביטחוניים מובהקים**, עם תום שלב א' במתווה לשחרור החטופים, על רקע סירוב חמאס לקבל את המתווה שהוצע על-ידי שליחו של נשיא ארצות-הברית להשבת החטופים המוחזקים בידי ארגוני הטרור ברצועה. **בנסיבות אלה, מדובר בהחלטה מן הסוג אשר מתחם ההתערבות השיפוטית בה, בהתאם להלכה הפסוקה, הוא מצומצם עד מאד**. ממילא אין בבקשה שהוגשה כדי להצדיק סעד חריג מאין כמותו של התערבות שיפוטית במדיניות ביטחונית מובהקת של המשיבים בעת מלחמה.

על כן, לנוכח כלל המפורט להלן, יבקשו המשיבים כי בית המשפט הנכבד ידחה את הבקשה.

רקע בתמצית

3. נזכיר כי עניינה של העתירה, שהוגשה לפני כשנה, הוא בטענות העותרים כי מדינת ישראל אינה עומדת בחובותיה בהתאם לדין הבין-לאומי ביחס לסיוע ההומניטארי הנכנס לרצועת עזה. עוד נטען בעתירה, ובמסגרת הטיעונים המשלימים שהועלו על-ידי העותרים בהמשך, כי רצועת עזה נתונה לתפיסה לוחמתית וכפועל יוצא חלות על מדינת ישראל חובות נוספות מהמשפט הבין-לאומי בהקשר זה.
4. במסגרת העתירה התקיימו מספר דיונים והוגשו מספר כתבי טענות והודעות מעדכנות, בשים לב למדיניות המשתנה ולתמונת המצב הדינאמית. בכתב התשובה עמדו המשיבים על המסגרת הנורמטיבית הצריכה לעניין, על כך שבהתאם לתמונת המצב העובדתית לכל אורך התקופה דיני התפיסה הלוחמתית אינם חלים על פעילות צה"ל ברצועת עזה, ועל כך שמדינת ישראל עומדת במחויבויותיה בהתאם לדין הבין-לאומי ואף מעבר לכך. עוד פירטו המשיבים על הנחיות הדרג המדיני כפי שניתנו מעת לעת לפי הנסיבות המשתנות, והפעולות שננקטו בעניין זה על-ידי גורמי המשיבים, בד בבד ללחימה ברצועת עזה.
5. כפי שעדכנו המשיבים ביום 31.1.25, ביום 17.1.25 התקבלה החלטת ממשלה מס' 2689 שעניינה "מתווה לשחרור חטופים ישראלים" (להלן: החלטת הממשלה), במסגרתה הוחלט לאמץ מתווה לשחרור החטופים הישראליים מרצועת עזה. המתווה לשחרור החטופים כולל תנאים שונים, ובהם תנאים הנוגעים להכנסת הסיוע ההומניטארי לרצועת עזה בתקופת המתווה ומתכונת פריסת כוחות צה"ל ברצועה בתקופת המתווה. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד, הוגש במעטפה חתומה נספח ב' להחלטת הממשלה, אשר בו פורטו, בין היתר, ההיבטים במתווה הנוגעים להכנסת הסיוע ההומניטארי לרצועת עזה, ולמתכונת פריסת כוחות צה"ל ברצועה בתקופת המתווה.
6. בהתאם למתווה לשחרור החטופים, ועל רקע הפסקת האש שנלוותה לו, התאפשרה בתקופת ההפוגה הכנסת אספקה וסחורות לרצועת עזה בהיקפים משמעותיים הגדולים בהרבה ביחס להיקפים שנכנסו לפני ההפוגה. כך, במהלך 42 הימים שבהם התקיימה הפוגה בלחימה בהתאם למתווה לשחרור החטופים, נכנסו לרצועה כ-4,200 משאיות סיוע הומניטארי בשבוע, ובסך הכול כ-25,200 משאיות.
7. ביום 2.3.25 התקבלה החלטת הדרג המדיני מושא הבקשה דנן, ולפיה עם סיום שלב א' במתווה לשחרור החטופים, ולנוכח סירובו של ארגון הטרור חמאס למתווה שהוצע על-ידי שליחו של נשיא ארה"ב, תימנע לעת הזו כל כניסה של סחורות ואספקה לרצועת עזה.
8. החלטה זו של הדרג המדיני היא החלטה המבוססת על שיקולים מדיניים-ביטחוניים מובהקים, על רקע תום שלב א' במתווה לשחרור החטופים וסירוב חמאס לקבל את המתווה שהוצע על-ידי שליחו של נשיא ארצות-הברית להשבת החטופים, והיא אינה עומדת בסתירה לחובותיה של מדינת ישראל מכוח הדין.

9. ואכן, בהתאם להנחיית הדרג המדיני כאמור, החל מיום זה, אין כניסה של משאיות אספקה לרצועת עזה דרך ישראל.
10. מכאן הבקשה דנן.
11. עוד נעדכן, כפי שגם עולה מבקשת העותרים לצו ארעי מיום 10.3.25 ביחס להפסקת אספקת החשמל ב"קו קלע" (ראו בסעיף 196 לכתב התשובה), כי ביום 9.3.25 ניתנה הוראת שר האנרגיה והתשתיות לחברת החשמל להפסיק את מכירת החשמל לרצועת עזה.
- צילום הוראת שר האנרגיה מיום 9.3.25 מצורף ומסומן מש/1.

עמדת המשיבים

12. הנחיית הדרג המדיני שלא לאפשר הכנסת אספקה לרצועת עזה דרך מדינת ישראל בנקודת הזמן הנוכחית, היא הנחיה המבוססת על שיקולים מדיניים-ביטחוניים מובהקים, כמפורט לעיל.
13. העותרים לא הניחו תשתית עובדתית ומשפטית מינימלית לתמיכה בבקשתם כי בית המשפט הנכבד יוציא תחת ידיו סעד שיפוטי חריג מאין כמותו, של התערבות במדיניות המשיבים בעת מלחמה, הנשענת על היבטים ביטחוניים ומדיניים מובהקים.
14. למעלה מן הצורך, העותרים אף לא התמודדו עם ההיקפים המשמעותיים של סיוע הומניטארי שנכנסו לרצועה בתקופת המתווה, המשליכים במישורין על התשתית העובדתית שבבסיס בקשתם.
15. אשר למידת הריסון השיפוטי המתחייבת ביחס לפעולות הממשלה בתחומים מדיניים, ביטחוניים ולאומיים, ראו, בשינויים המחייבים, את שנקבע בבג"ץ 6063/08 יורם שחר נ' ממשלת ישראל תק-על (2008) 3 :

"אך מובן הוא כי החלטת הממשלה עוסקת בנושא המצוי בגרעין שיקול הדעת שלה – יחסי החוץ והביטחון של מדינת ישראל. בכגון אלה נוקט בית המשפט מדיניות התערבות מרוסנת עד-מאד. השיקולים הצריכים להישקל במסגרת החלטה מן הסוג שקיבלה הממשלה חורגים אל מעבר ומחוץ לתחום המשפט. תפקידה של הממשלה לקבל החלטות מהסוג הנדון. לה הסמכות, לה המידע ולה שיקול הדעת..." (עוד בעניין מתחם ההתערבות השיפוטית בהחלטות בעלות אופי מדיני בטחוני, ראו מן העת האחרונה: בג"ץ 15663-01-25 קלדרון נ' ממשלת ישראל (22.1.25); בג"ץ 44322-01-25 בחרנו בחיים נ' ממשלת ישראל (19.1.25)).

וכן ראו והשוו, לעניין מתחם ההתערבות המצומצם בהחלטות המבוססות על שיקולים מבצעיים: בג"ץ 3261/06 **עמותת רופאים לזכויות האדם נ' שר הביטחון** (31.1.11); בג"ץ 5872/01 **ברכה נ' ראש הממשלה**, פ"ד נו(3) 1 (2002); בג"ץ 8990/02 **עמותת רופאים לזכויות האדם נ' אלוף פיקוד דרום**, פ"ד נו(4) 193 (2003); בג"ץ 8013/10 **המועצה האזורית אשכול נ' ראש הממשלה** (8.8.11); והשוו גם: בג"ץ 10198/07 **שורת הדין נ' ראש הממשלה** (15.1.09); בג"ץ 4146/11 **יואב הס נ' ראש המטה הכללי** (9.7.13).

16. למען הסדר הטוב נבקש להבהיר, כי גם אם במשך השנה האחרונה (ובפרט בתקופת המתווה לשחרור חטופים ישראלים), מדיניות המשיבים הייתה, לנוכח היבטים מדיניים-ביטחוניים רחבים ובראי תמונת הלחימה, לאפשר כניסה של אספקה וסחורות בהיקפים נרחבים לרצועת עזה, אין בכך כדי לשנות את המסגרת המשפטית הצריכה לעניין או כדי לקבוע כי מדיניות זו חייבת להימשך גם בעת הנוכחית בשים לב לשינוי הנסיבות.

17. כאמור, לאורך חיי ההליך הבהירו המשיבים כי המאמצים שננקטו בהיבטי הגברת הסיוע ההומניטארי הם **הרבה מעבר** להיקף הנדרש לפי כללי המשפט הבין-לאומי (ראו, למשל, סעיפים 51, 143, 267, 269 ו-274 לכתב התשובה). לפיכך בנסיבות הנוכחיות, ובוודאי **בראי ההיקפים המשמעותיים של אספקה וסחורות שהוכנסו לרצועה בשבועות האחרונים, הרבה מעבר לנדרש על-פי הדין הבין-לאומי, שישאל ממישיבה לעמוד בהוראותיו, אין כל עילה להתערבות שיפוטית בהחלטה הנטועה בלב המדיניות הביטחונית-מדינית של מדינת ישראל**.

18. למעלה מן הצורך, והגם שהעותרים לא הניחו תשתית מינימלית בהקשר זה, ככל שבית המשפט הנכבד יראה לנכון, המשיבים יוכלו להגיש הודעה חסויה, המתייחסת לתמונת המצב בעת הנוכחית.

19. לעניין ניתוק החשמל מקו "קלע", הגם שהבקשה לצו ארעי נדחתה, נתייחס לדברים בתמצית. מדובר בנושא החורג מגדרי הצווים על-תנאי שניתנו בעתירה, ולפיכך ממילא, אין מקום להיעתר לבקשה המבקשת להידרש לנושא במסגרת סעד זמני. שהרי, תכליתו של סעד זמני לשרת את הסעד העיקרי המבוקש בעתירה (ראו והשוו: בג"ץ 5516/11 **פטאהי נ' שר הפנים** (12.12.11); רע"א 2561/10 **זלכה נ' בנק לאומי למשכנתאות**, סעיף 8 להחלטתו של השופט דנציגר (9.4.10)). לא למותר לציין בהקשר זה, כי שר האנרגיה כלל אינו משיב לעתירה, וממילא לא מוצו ההליכים אל מול הגורם המוסמך. ויוער, כי ההתייחסות לחיבור לחשמל של קו "קלע" בסעיף 196 לכתב התשובה, נעשתה במסגרת הצגת התמונה העובדתית הרחבה, ולא כמענה קונקרטי לצו על-תנאי שניתן. על כן, ומבלי למצות את הטענות, לעמדת המשיבים ההליך הנוכחי ממילא אינו האכסניה המתאימה לבירור טענות העותרים בהקשר זה, ועליהם למצות הליכים מול הגורם המוסמך.

לשלמות התמונה יצוין, כי בעניינה של הוראת שר האנרגיה והתשתיות הוגשה היום, 12.3.25, עתירה אחרת לבית המשפט הנכבד – בג"ץ 30312-03-25.

20. נוכח כלל האמור לעיל, יבקשו המשיבים לדחות את הבקשה.

21. תגובה זו נתמכת בתצהירים מטעם מתפ"ש ומשרד רה"מ.

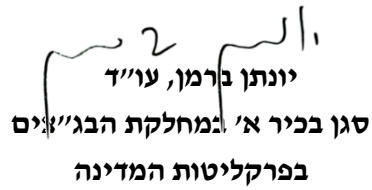
היום, י"ב באדר תשפ"ה

12 במרץ 2025

יונתן סיטון, עו"ד

עוזר ראשי במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

יונתן ברמן, עו"ד

סגן בכיר א' במחלקת הבג"צים
בפרקליטות המדינה

נספח מש/1

צילום הוראת שר האנרגיה מיום

9.3.25

עמ' 9

משרד האנרגיה והתשתיות
לשכת השר

ט' אדר, תשפ"ה
9 מרץ, 2025
לש_52_2025

הוראות שר האנרגיה והתשתיות לחברת החשמל לענין מכירת חשמל לרצועת עזה

מכוח סמכותי לפי סעיף 7(ד) לרישיון שניתן לחברת החשמל לישראל בע"מ ("בעל הרישיון") ביום ב' באלול התשנ"ו (4 בספטמבר 1997), אני מנחה בזאת את בעל הרישיון להפסיק את מכירת החשמל לרצועת עזה.

בברכה,

אלי לזמן
שר האנרגיה והתשתיות

רח' בנק ישראל 7, ת"ד 36148 ירושלים 91360 טל' 074-7681714 פקס: 074-7681676
כתובתנו באינטרנט: www.energy.gov.il

gov
www.gov.il